



УДК 747.012(091)

## ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ ПИТАННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ХУДОЖНЬО-ДЕКОРАТИВНИХ ФОРМ В КОНТЕКСТІ ІНТЕР'ЄРНОГО СЕРЕДОВИЩА

ПИЛИПЧУК Оксана

Київський національний університет будівництва та архітектури, Україна

*Надано результати дослідження етапів історичного розвитку світового мистецтва різних епох. Підняте питання про актуальність розгляду історичного аспекту взаємозв'язку художньо-декоративних форм в контексті інтер'єрного середовища. На основі зробленого аналізу та приведених прикладів встановлено, що знання стильових змін в різних історичних етапах стосовно розміщення художньо-декоративних форм в інтер'єрному середовищі є необхідним інструментом в творчій роботі художника-дизайнера.*

***Ключові слова:** мистецтво, художньо-декоративна форма, інтер'єрне середовище, стильові етапи і напрямки, дизайн.*

### ВСТУП

Людина нерозривно пов'язана з навколишнім середовищем. Образотворче мистецтво є частиною цього середовища і завжди головними його функціями були гармонізація навколишнього простору, надання простору певного емоційного настрою та створіння неповторної атмосфери в візуальному середовищі. Це можуть бути різні види пластичного мистецтва, які художньо прикрашають інтер'єр і естетично формують матеріальне середовище, котре оточує людину. Наприклад: настінний розпис, станковий та декоративний живопис, настінне панно, кольоровий рельєф та ін.

### ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

З історії розвитку світового мистецтва різних епох ми можемо простежити нерозривний, постійний взаємозв'язок образотворчого мистецтва, його різних видів і пластичних засобів зі зміною стилів архітектури та внутрішнього оздоблення інтер'єрів. Протягом практично всіх епох, основною метою мистецтва, в першу чергу було створення краси і емоційного враження, а потім воно вже могло мати інформативну та пропагандистську функцію.

### РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Монументальний живопис у древніх народів в першу чергу був відображенням «культу божества». Основні характеристики включали: монументальність, яскравість локальних кольорів, декоративність і стилізованість в зображенні, наслідування природних форм і колористичних характеристик загального оточення, реалістичність



образотворчих засобів з обмеженою гамою чистих і рівних насичених тонів. Використання активного кольору в монументальному живописі і рельєфах, розташованих в просторі інтер'єру, допомагало чітко виділяти зображення і дозволяло добре розрізнити їх в умовах нерівномірного природного або штучного освітлення (Давній Єгипет, Месопотамія, Античність, Древній Рим). Одним з найбільш яскравих прикладів виникнення і широкого використання стінного розпису, який характеризувався своєрідним колористичним і композиційно-стилізованим рішенням, можна побачити в історії розвитку культури Далекого Сходу: Китаю, а потім Японії. Де була присутня нова форма зображення: монументальні розписи палаців і резиденцій, розташовувались на стінах і на розсувних перегородках кімнат та численних ширмах. Характерні відзнаки включали в себе: функціональність, декоративний ефект, поєднання графічності і живописності в зображенні предметів.

В епоху Середніх віків архітектурний простір характеризується яскравою, насиченою колористикою, багатством відтінків поліхромії, звернення до різних видів монументального мистецтва з використанням яскравої кольорової смальти, золотої мозаїки, фрескового стінопису.

Період Відродження характеризується кардинальною зміною світогляду людини, новим ставленням до образотворчого мистецтва. Відбувається індивідуалізація художника в мистецтві.

В мистецтві Бароко спостерігається взаємопроникнення різних видів монументального мистецтва. Асоціативні завдання займають перше місце – відчуття динамічності та просторової виразності. В Рококо – архітектурне середовище викликає почуття безмежності простору, полегшеності форм і конструктивних елементів.

Класицизм і ампір характеризується поверненням до прийомів античності. Основні характерні риси – монументальність, чіткість, геометричність, строгість і простота форми, симетрія, ритмічність, пропорційність, театральність, декоративність.

Національна народна творчість, де основними ознаками є синтез кольорів і загальної колористики з інтер'єрним простором, завжди прагне живописності, незвичайної живості і великої «барвистості» декоративного розпису.

Технологічний прогрес, привів до розумного поєднання форми і матеріалу, можливості експериментувати і міняти зовнішній вигляд інтер'єру. Зміна естетики життя, мислення людини набуває раціональний підхід. Проекти художнього оформлення інтер'єрів відрізняються синтезом різних видів образотворчого мистецтва із взаємним доповненням один одного з метою створення художнього образу. Зображення на площині переростають в архітектурний простір, будучи з ним одним цілим (напрямок «Мистецтва і ремесла», стиль модерн та ін.).



Радянський монументальний живопис у періоди розквіту в 30–50 р.р. 20 ст. і в 60–80 р.р. 20 ст. характеризувався глибиною і виразністю змісту, стилізацією зображення, різноманітністю художніх засобів і виконував ідеологічну функцію пропаганди, брав участь у формуванні стильових процесів архітектури, просторових концепцій інтер'єрів і художності образотворчої мови. Треба відмітити, що творчість видатних світових художників, їх колористичні і композиційні пошуки в картинній площині, справили величезний вплив на принципи формування просторового середовища інтер'єрного дизайну (П. Мондріан, Ф. Леже, К. Малевич, В. Кандинський та ін.).

Сучасне візуальне і концептуальне мистецтво, мистецтво «графіті» побудоване на дисонансі до оточуючого простору, але за рахунок цього, контрасте і виокремлює його з загального оточення відкритістю фарб, графічністю, стилізованістю, гротескністю зображення, відмовою від прямої фігуративності, зверненням до мистецтва коміксів.

### **ВИСНОВКИ**

На основі зробленого аналізу та наведених прикладів встановлено, що знання стильових змін в різних напрямках світового мистецтва стосовно розміщення художньо-декоративних форм в інтер'єрному середовищі є необхідним інструментом в творчій роботі художника-дизайнера та дійсно зможуть допомогти досягнути найбільшої виразності і цілісності сприйняття простору в розкритті творчого замислу.

### **ЛІТЕРАТУРА**

1. Алексеев С. С. Архитектурный орнамент [Текст] / Алексеев С. С. М : Госиздат, – 1954. – 135 с.
2. Ефимов А. В. Формообразующее действие полихромии в архитектуре [Текст] / Ефимов А. В. – М. : Стройиздат, 1984. – 168 с.
3. Pile John F. Interior Design. 2nd Edition. New York : Harry N. Abrams. Inc, 1995. – 584 p.

### **PILUPCHUK O.**

#### **HISTORICAL ASPECT OF THE INTERACTION OF ARTIFICIAL-DECORATIVE FORMS IN THE CONTEXT OF THE INTERIOR ENVIRONMENT**

*The results of research of stages of historical development of world art of different eras are given. The question of the relevance of considering the historical aspect of the interrelationship of artistic and decorative forms in the context of the interior environment has been raised. Based on the analysis carried out and the examples given, it has been established that knowledge of stylistic changes at various historical stages regarding the placement of artistic and decorative forms in the interior environment is a necessary tool in the creative work of the artist-designer.*

**Key words:** art, artistic-decorative form, interior environment, design.